

Drømmen om Afrika

Av tannlege Dag Tvedt

Siden før jeg startet på tannlegestudiet hadde jeg drømmen – om å hjelpe fattige og trengende i Afrika. Og jeg hadde hørt om Mercy Ships (www.mercyships.org), en internasjonal hjelpe- og utviklingsorganisasjon som blant annet tilbyr gratis helsethjelp til dem som trenger det mest, og som blant annet har bygd om gamle cruiseskip til flytende sykehus. Skipene seiler på flere hav, men mest på Vest-Afrika. I 1998 og 2000 var flaggskipet deres M/V Anastasis på norgesbesøk, og sammen med min familie tilbrakte jeg et par helger ombord både for å kjenne litt på atmosfæren, og for å pirre drømmen om Afrika.

FORKURS • Så ble jeg ferdig utdannet, Nord-Norge kalte, og hverdager kom og gikk. Men drømmen forsvant ikke. Og våren 2006 tok jeg fire måneders permisjon og reiste (med kone og barn) til USA for å gjennomføre et obligatorisk forkurs for fagpersoner som ønsket langtidstjeneste i Mercy Ships. Som et ledd i kurset hadde vi en måneds utplassering i Den dominikanske republikk. Tannhelse var ikke i et eget prosjekt, men jeg tok med meg en koffert med anestesimidler og ekstraksjonsutstyr og fikk noen effektive dager på skoler, i kirker og i private hjem. En mengde tenner ble trukket og mye smerte lindret.

Dessverre hadde ikke Mercy Ships behov for oss i fast tjeneste, så forkurset ble en stor og viktig opplevelse for hele familien, men det brakte oss ikke til Afrika. Derimot fikk jeg muligheten noen måneder senere. Da manglet Anastasis tannleger under et opphold i Ghana og jeg ble spurt om å bli med

Øverst: Forfatteren blant glade pasienter. Nederst: Hygieneinstruksjon er obligatorisk.

i noen uker. I utgangspunktet var jeg ikke så klar for det, «drømmen om Afrika» har vært en familiesak. Likevel valgte jeg å bli med.

MERCY SHOPS I GHANA • Det ble tre uker i oktober-november 2006. Og Ghana var annerledes. Kaotisk, styggvakkert, spennende og opplevelserikt. Vi jobbet i New Town, som er en fattig bydel i Tema (nær hovedstaden Accra). Tannhelseteamene besto av tannleger, tannpleier, assistenter, tolker, steriliseringspersonell, resepsjonist, folk til å være sammen med de ventende og

nattevakter. Med andre ord et stort og velfungerende team.

Klinikken var midlertidig, men ved hjelp av kompressorer, aggregat, mobile uniter, autoklaver og annet utstyr var det en funksjonell klinikk. Flere team reiste daglig til nærliggende byer/bydeler for å jobbe i lokalsamfunnet, andre jobbet om bord og hjalp dem som kom til skipet. Selv jobbet jeg i lokalsamfunnet og var veldig glad for det. På den måten fikk sett litt av livet på nært hold: mennesker, dyr, kjøretøyer, hus, boder, gjenstander, søppel: i en skjønn forening av tilsynelatende kaos.

Øverst: Flaggskipet M/V Anastasis. Nederst: Klinikken i New Town, Ghana.

Pasientene var mange og tålmodige. Fikk de ikke hjelp den ene dagen, kom de tilbake dagen etter. En del snakket engelsk, som er det offisielle språket, men tolker var nødvendig siden mange kun snakket et av de fem lokale språkene. Ekstraksjoner og fyllinger, for å lindre smerte og reparere ødelagte tenner, var det vi gjorde mest av. Men alvorlige betennelser, tumorer og frakturer var også noe teamet behandlet.

ANASTASIS • Jeg bodde på om bord på Anastasis, som fremdeles er i drift, selv om det nå synger på siste verset for

dette ærverdige skipet fra 50-tallet. Noe av det beste med å jobbe for Mercy Ships er det internasjonale miljøet. Om bord var det 29 forskjellige nasjonaliteter og et herlig mangfold av mennesker.

Ghana er utviklet land, til Vest-Afrika å være. Likevel er behovet enormt, og det var et privilegium å få hjelpe det ghanesiske folk. Liberia, det fattigste landet i regionen, er neste stopp for Anastasis (mars–november 2007). Trolig får jeg ikke tatt del i arbeidet der, men min siste tur til Afrika er neppe gjort. Jeg har fått en smakebit av Afrika – og den var god!

WWW.FRISKTANN.NO • Etter at jeg kom hjem, har jeg ved flere anledninger fortalt, vist bilder og presentert kasuistikker. Responsen er overveldende. Mange forteller om et liknende ønske, men også om en usikkerhet med tanke på hvem man skal reise for, hvor, når, hvor lenge, under hvilke betingelser, hva som kreves, og hva man kan forvente.

Det finnes mange organisasjoner og stiftelser som ønsker, og trenger, tannlegekompetanse. Men hvem er de, hva trenger de, og hva kan de tilby? Disse og andre spørsmål samles det nå svar til, på www.frisktann.no. Nettstedet har som eneste mål å hjelpe norske tannleger med informasjon, slik at de lettere kan finne ut hvor det er behov og hva som skal til for å tilby sin hjelp.

MER INFORMASJON ØNSKES • Det finnes en mengde ulike humanitære, politiske og religiøse organisasjoner. Dette mangfoldet ønskes presentert. For å gjøre www.frisktann.no så komplett som mulig, trengs det informasjon og oppdateringer. Sitter du på bistandsinformasjon som kan være interessant for andre, er det fint om du tar kontakt.

For meg var drømmen Afrika, men det er ikke poenget. Poenget er å hjelpe noen som trenger det. Gå inn på www.frisktann.no og se om ditt «drømmemål» er der, eller om du finner et sted hvor du kan være til nytte. Behovene er enorme, og de frivillige tannlegene litt for få.